

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж
Державного закладу «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора
25.11.2021 № 68-ЗД

ПОЛОЖЕННЯ
про соціально-психологічну службу
Відокремлено структурного підрозділу «Фаховий коледж Державний
заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

ПОГОДЖЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради
25.11.2021 № 4

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає мету, структуру соціально-психологічної служби, організацію управління нею, основні завдання, принципи, функції, зміст та порядок діяльності соціально-психологічної служби Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (далі Коледж), є правовою та організаційно-методичною основою її роботи.

1.2. Соціально-психологічна служба Коледжу забезпечує своєчасне і систематичне вивчення психофізичного розвитку здобувачів освіти, мотивів їх поведінки і діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, гендерних та інших індивідуальних особливостей, сприяє створенню умов для виконання освітніх і виховних завдань.

Психологічне забезпечення освітнього процесу в Коледжі здійснює практичний психолог, соціальне – соціальний педагог.

1.3. Метою діяльності соціально-психологічної служби є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи освіти.

1.4. У своїй діяльності соціально-психологічна служба керується Конституцією України, Законами України, «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», іншими законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, а також цим Положенням.

1.5. Терміни, що використовуються у цьому Положенні, вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про запобігання та протидію домашньому

насилъству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про охорону дитинства», «Про соціальні послуги» та інших актах законодавства України.

1.6. Соціально-психологічна служба співпрацює з органами охорони здоров'я, соціальної політики, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад, громадськими організаціями.

II. Структура, управління та зміст діяльності соціально-психологічної служби

2.1. Структура соціально-психологічної служби:

- Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»;
- Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи Національної академії педагогічних наук України;
- НМЦ практичної психології та соціальної роботи Інституту післядипломної педагогічної освіти Луганської області.

2.2. До складу соціально-психологічної служби Коледжу входять практичний психолог та соціальний педагог, які з усіх питань діяльності підпорядковуються директору Коледжу.

2.3. Практичний психолог Коледжу здійснює:

- психологічне забезпечення освітнього процесу;
- психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів вищої освіти;
- психологічну діагностику та аналіз динаміки психічного, розумового і соціального розвитку здобувачів освіти;
- психологічний супровід адаптації до умов освітнього процесу;
- реалізацію розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних

програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;

- консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання здобувачів освіти, особистісного та професійного розвитку тощо;
- роботу з постраждалими від насильства тощо.

2.4. Практичний психолог Коледжу бере участь у:

- освітній діяльності, спрямованій на забезпечення всебічного розвитку здобувачів освіти як особистості та найвищої цінності суспільства, їх талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
- роботі педагогічної ради, адміністративної ради, психолого-педагогічних консилиумів, семінарів і засідань методичних об'єднань;
- розробці та впровадженні розвивальних, корекційних програм, посібників, методичних рекомендацій, планів освітньої діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти, а також для осіб, які перебувають на індивідуальній та інклюзивній формі навчання.

2.5. Практичний психолог Коледжу сприяє:

- формуванню у здобувачів освіти відповідальної та безпечної поведінки в ситуаціях ризику, навичок здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я, готовності до самореалізації;
- профільному та професійному самовизначенню здобувачів освіти;
- формуванню життєвої компетентності;
- формуванню соціально-комунікативної компетентності;
- попередженню та профілактиці професійного вигорання педагогічних працівників;

- формуванню психологічної готовності учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі з дитиною з особливими освітніми потребами;
- формуванню психологічної культури учасників освітнього процесу;
- попередженню будь-яких видів і форм насильства та конфліктів серед здобувачів освіти;
- формуванню небайдужого ставлення здобувачів освіти до постраждалих дітей, усвідомлення необхідності невідкладного інформування педагогів про випадки домашнього насильства і конфліктів серед здобувачів освіти, що стали їм відомі.

2.6. атестація практичного психолога у системі освіти здійснюється відповідно до чинного законодавства.

2.7. Соціальний педагог Коледжу здійснює:

- соціально-педагогічний супровід здобувачів освіти, колективу та мікрогруп, осіб, які потребують піклування чи перебувають у складних життєвих обставинах;
- просвітницьку та профілактичну роботу серед учасників освітнього процесу з питань запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі стосовно дітей та за участю дітей, злочинності, алкоголізму, наркоманії тощо;
- вивчення та аналіз соціальних умов розвитку здобувачів освіти, мікроколективу (класу чи групи), шкільного, студентського колективу в цілому, молодіжних і дитячих громадських організацій.

2.8. Соціальний педагог Коледжу бере участь у:

- роботі педагогічної ради, психолого-педагогічних консиліумів, семінарів і засідань методичних об'єднань;
- плануванні і реалізації завдань соціалізації здобувачів освіти, адаптації їх у новому колективі і соціальному середовищі;
- наданні допомоги дітям і сім'ям, що перебувають у складних

життєвих обставинах або потребують посиленої педагогічної уваги чи мають особливі освітні потреби, в тому числі постраждалим від насильства та військових конфліктів.

2.9. Соціальний педагог Коледжу, сприяє:

- взаємодії закладів освіти, сім'ї і суспільства у вихованні здобувачів освіти, їх адаптації до умов соціального середовища, забезпечує консультативну допомогу батькам (законним представникам);
- захисту прав здобувачів освіти від будь-яких видів і форм насильства, представляє їхні інтереси у правоохоронних і судових органах тощо;
- формуванню у здобувачів освіти відповідальної поведінки, культури здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я;
- попередженню конфліктних ситуацій, що виникають під час освітнього процесу, запобіганню та протидії домашньому насильству.

III. Основні завдання, принципи та функції соціально-психологічної служби

3.1. Завдання соціально-психологічної служби:

- збереження та зміцнення психічного та соціального здоров'я, сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку здобувачів освіти шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психолого-педагогічними технологіями;
- сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психологічної і соціально-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу.

3.2. Принципами діяльності соціально-психологічної служби є:

- науковість, цілісність і наступність, професійна компетентність та відповідальність;
- індивідуальний підхід;
- доступність соціально-педагогічних та психологічних послуг (допомоги);
- міждисциплінарність, комплексність і системність у здійсненні

професійної діяльності;

- добровільність;
- людиноцентризм та партнерство;
- конфіденційність;
- дотримання норм професійної етики.

3.3. Функції соціально-психологічної служби:

- діагностично-прогностична – психолого-педагогічне вивчення чинників становлення особистості, її індивідуального розвитку;
- організаційно-методична – визначення стратегії, мети, завдань, планування діяльності соціально-психологічної служби та координація взаємодії учасників освітнього процесу;
- корекційно-розвиваюча – система впливів, спрямованих на подолання визначених проблем, труднощів, шкідливих звичок, негативних емоційних станів тощо у здобувачів освіти; здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки; сприяння розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей, формування мотивації до освітньої діяльності у здобувачів освіти; надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам освіти з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності;
- консультативна – допомога у вирішенні проблем щодо розвитку, виховання, навчання та формування психологічної і соціальної компетентності учасників освітнього процесу;
- просвітницько-профілактична – поширення психологічних знань, виявлення фактів порушення прав дитини, вжиття заходів щодо подолання негативних чинників, які впливають на життєзабезпечення дитини, її моральний та соціальний розвиток, профілактика та попередження негативних впливів;

- соціально-захисна – здійснення соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися у складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо); захист конституційних прав і статусу, законних інтересів здобувачів освіти.

IV. Напрями діяльності працівників соціально-психологічної служби:

4.1 Діагностика – виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні;

4.2. Профілактика – своєчасне попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі;

4.3. Корекція – усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку здобувачів освіти, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки;

4.4. Навчальна діяльність – форма активного співробітництва, направлена на удосконалення, розвиток, формування особистості;

4.5. Консультування – багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу;

4.6. Зв'язки з громадськістю – діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління;

4.7. Просвіта – формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу.

V. Працівники соціально-психологічної служби зобов'язані:

- 5.1. Знати чинне законодавство щодо діяльності соціально-психологічної служби у системі освіти та інші нормативно-правові акти, пов'язані з його діяльністю;
- 5.2. Будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри, у тісній співпраці з усіма учасниками освітнього процесу;
- 5.3. Застосовувати у роботі психологічний і соціологічний інструментарій, рекомендований для використання;
- 5.4. Бути компетентним і постійно збагачувати знання у межах своєї компетенції;
- 5.5. Надавати психологічну допомогу за запитами учасників освітнього процесу;
- 5.6. Уникати будь-яких неофіційних взаємин з учасниками освітнього процесу;
- 5.7. Інформувати учасників освітнього процесу про результати проведених психологічних обстежень, їх значення і можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації), про свою діяльність на основі об'єктивних і точних даних таким чином, щоб не зашкодити професії;
- 5.8. Здійснювати індивідуальну діагностику, корекцію за запитом учасників освітнього процесу, отримавши письмову згоду батьків (законних представників). Зазначена згода може бути відкликана у будь-який момент;
- 5.9. Виконувати функції та надавати оцінювальні судження щодо учасників освітнього процесу, зокрема щодо їх поведінки, особистих рис, відповідності соціальним нормам, з неупередженістю;
- 5.10. Використовувати науково обґрунтовані методи і технології професійної діяльності;
- 5.11. Поважати професійну компетентність своїх колег та представників

суміжних професій;

5.12. Популяризувати соціально-психологічні знання;

5.13. Поважати гідність здобувачів освіти;

5.14. Виконувати свої посадові обов'язки в межах своїх повноважень;

5.15. Нести особисту відповідальність за результати і наслідки своєї професійної діяльності;

5.16. Пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань педагогічних працівників і батьків (законних представників);

5.17. Постійно підвищувати свій професійний рівень;

5.18. Знати вимоги державних стандартів щодо забезпечення освітнього процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

5.19. Перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

VI. Працівники соціально-психологічної служби мають право:

6.1. Визначати різні види робіт з огляду на потреби закладу;

6.2. Планувати діяльність відповідно до рекомендацій методичних установ соціально-психологічної служби;

6.3. Ознайомлюватися з документами, скаргами, що містять оцінювання його роботи, надавати щодо них роз'яснення;

6.4. Захищати професійну честь і гідність;

6.5. Здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами закладу освіти;

6.6. Отримувати методичну допомогу, в тому числі й супервізію та інтервізію, підвищувати кваліфікацію, здійснювати перепідготовку;

6.7. Вільно обирати освітні програми, форми навчання, заклади освіти, установи і організації, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку працівників соціально-

психологічної служби;

6.8. Відмовитись від виконання розпоряджень керівника (директора) в тих випадках, коли вони суперечать професійно-етичним принципам, та виконання діяльності, не передбаченої трудовим договором, посадовими обов'язками та планом роботи.